

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Šubićeva 29

KLASA: 011-02/22-02/2

URBROJ: 443-01-05-02-22-34

**POLUGODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI
PROVEDBENOG PROGRAMA
DRŽAVNOG INSPEKTORATA ZA 2022. GODINU**
(Razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine)

Zagreb, srpanj 2022.

Sadržaj:

1. PREGLED STANJA.....	3
2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA	11
2.1. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA	11
2.2. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA	12
2.3. OSTVARENI NAPREDAK U PROVEDBI MJERA	12
3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA.....	27
4. Prilog.....	34

1. PREGLED STANJA

Stupanjem na snagu Zakona o Državnom inspektoratu dana 1. travnja 2019. godine („Narodne novine“, br. 115/18) uređeno je ustrojstvo Državnog inspektorata, upravljanje, uvjeti za obavljanje inspekcijskih poslova iz djelokruga Državnog inspektorata, dužnosti i ovlasti inspektora u svrhu zaštite javnog interesa i javnozdravstvenog interesa u provedbi propisa te prekršajna odgovornost.

Kako je jedan od najvećih izazova, a onda i razvojnih potreba s kojima se susreće Državni inspektorat u provedbi mjera iz svog Provedbenog programa, kontinuirano unapređenje kvalitete rada i učinkovitosti provedbe inspekcijskih nadzora - izuzetno je bitno pratiti promjene u okruženju te ažurno reagirati u slučaju potrebe za zakonodavnim izmjenama važećih propisa.

Tako je zbog potrebe usklađivanja navedenog Zakona o Državnom inspektoratu s posebnim propisima o obnovi i postupanjima u izvanrednim događajima uzrokovanim, osobito potresima, poplavama, klizištima i dr., Vlada Republike Hrvatske po hitnoj proceduri donijela Zakon o dopuni Zakona Državnog inspektorata koji je objavljen 29. listopada 2021. u Narodnim novinama, te stupio na snagu prvog dana od dana objave.

Naime, radi žurnih postupanja uklanjanja u izvanrednim događajima uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostatci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu, ovim dopunama cit. Zakona propisano je postupanje građevinske inspekcije na način da ista donosi rješenja o uklanjanju tih zgrada i provodi postupak njihovih izvršenja putem trećih osoba.

Stupanjem na snagu Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/21), Vlada Republike Hrvatske je uskladila Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, br. 97/20 i 119/20) s odredbama ovoga Zakona, te je donijela Uredbu o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, br. 104/21). Ovom Uredbom se djelomično u tekstualnom dijelu mijenja i dopunjuje djelokrug nadležnosti Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata, te nazivi i djelokrug nadležnosti pojedinih ustrojstvenih jedinica unutar navedenog Sektora.

Učinkovitim i kontinuiranom provedbom službenih kontrola u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane, veterinarski inspektori osiguravaju propisani zdravstveni status životinja i njihov siguran promet te provedbu biosigurnosnih mjera. Provedbom službenih kontrola hrane, direktno se doprinosi sigurnosti zaštite zdravlja potrošača u Republici Hrvatskoj.

Za postizanje efektivnog, kontinuiranog i održivog sustava sigurnosti hrane, zaštite zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja potrebno je provoditi mjere za učinkovito upravljanje ljudskim resursima u smislu osiguravanja optimalnog broja veterinarskih inspektora na cijelom području Republike Hrvatske.

Sustavnom provedbom inspekcijskih nadzora poljoprivredne inspekcije doprinosi se zaštitu zdravlja ljudi, bilja i životinja te zaštitu okoliša a posebice poljoprivrednog zemljišta, osiguranju

odgovarajuće kvalitete reprodukcijskog materijala (sjemena i sadnog materijala) i repromaterijala (gnojiva i sredstva za zaštitu bilja) u poljoprivredi, zaštiti potrošača, osiguranju dostatne kvalitete hrane i hrane za životinje, povećanju učinkovitosti mjera poljoprivredne politike a posebice potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju, te se sukladno navedenom podupire razvoj i povećanje konkurentnosti hrvatske i EU poljoprivredne i prehrambene proizvodnje.

Pravilna primjena propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane važni su aspekti osiguravanja dostatnih količina sigurne i kvalitetne hrane, koji utječu na dobrobit građana te doprinose njihovim socijalnim i gospodarskim interesima.

Post-registracijskom kontrolom sredstava za zaštitu bilja osigurava se stavljanje na tržište samo registriranih sredstava za zaštitu bilja s odobrenim svojstvima radi zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša od rizika koji bi mogli proizaći od sredstava za zaštitu bilja. Radi očuvanja poljoprivredno-prehrambenog lanca naglasak se stavlja na detekciju i uklanjanje s tržišta sredstava za zaštitu bilja čija svojstva nisu sukladna njihovom odobrenju.

U Republici Hrvatskoj bilježi se značajan trend rasta ekoloških poljoprivrednih subjekata kao i površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom, koji čine sveobuhvatan sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane koji ujedinjuje najbolju praksu u pogledu okoliša i klime, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodnih standarda uz primjenu prirodnih tvari i procesa. Slijedom povećanog broja subjekata u ekološkoj proizvodnji povećava se i obim rada poljoprivredne inspekcije.

Provedba programa u dijelu koji se odnosi na fitosanitarnu inspekciju iziskuje prevladavanje ključnih izazova i razvojnih potreba u pogledu mjera fitosanitarne inspekcije povezanih prvenstveno s provedbom zakonodavstva Europske unije koje je usmjereno na zaštitu teritorija EU, pa i same Republike Hrvatske od unosa i širenja karantenskih i ostalih reguliranih štetnih organizama, ali i prevladavanju globalnih izazova izazvanih pandemijom virusa COVID-19, ratom u Ukrajini i sl.

U prvoj polovici ove godine stupilo je na snagu odnosno počelo se primjenjivati nekoliko ključnih izmjena i dopuna pravnog okvira Europske unije koje su značajnije utjecale na rad i promjene u radu fitosanitarne inspekcije. Primjerice u navedenom razdoblju objavljene su i stupile na snagu čak tri izmjene i dopune Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 od 18. prosinca 2018. o utvrđivanju privremenog popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta u smislu članka 42. Uredbe (EU) 2016/2031 te popisa bilja za koje nije obvezan fitosanitarni certifikat za unos u Uniju u smislu članka 73. te uredbe, čime pojedino bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti kojemu je do sada bio zabranjen uvoz kao visokorizičnom bilju, u navedenom razdoblju podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije budući im se temeljem analize rizika na EU razini odobrio uvoz uz uvjet ispunjavanja određenih uvjeta čije ispunjavanje se provjerava prilikom uvozne fitosanitarne kontrole. Također izmjenom i početkom primjene Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/2285 kojom se izmjenjuje Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe

Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019, a koja sadrži osnovne popise bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije te dodatnim dvjema izmjenama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072, u navedenom razdoblju znatno je proširen opseg roba koje podliježu pregledu fitosanitarne inspekcije, prvenstveno u pogledu drveta kao sirovine, ali i prerađenih proizvoda (npr. trupci i piljena građa i dr.) što je stvorilo velik pritisak na granične kontrolne postaje budući da se do tada neregulirano drvo moglo uvoziti preko svih graničnih prijelaza odobrenih za promet roba bez fitosanitarnog pregleda, a navedenom izmjenom obavezan je fitosanitarni pregled na samoj graničnoj kontrolnoj postaji što je posebno bilo izraženo prilikom uvoza drva iz Bosne i Hercegovine.

Pandemija bolesti COVID-19, rat u Ukrajini i druge značajne okolnosti vezane za vanjske rizike poslovanja i trgovinske tokove zahtijevale su prilagodbu u radnim procesima fitosanitarne inspekcije te donekle otežale, ali ne i onemogućile ostvarenje planiranih rezultata. U navedenom razdoblju od globalnih utjecaja, istaknuli bi utjecaj na tokove roba na globalnom tržištu, pa i onih koje podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije, nastalih kao posljedica rata u Ukrajini.

Ključni izazovi i razvojne potrebe u pogledu mjera tržišne inspekcije povezani su prvenstveno s provedbom novog zakonodavstva Europske unije koje je usmjereno na nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta kroz jačanje provedbe propisa Unije kojima se štite interesi potrošača i to stupanjem na snagu Zakona o zaštiti potrošača („Narodnim novinama“, br. 19/22.) kojim je preuzeta Direktiva (EU) 2019/2161 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ te 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu boljeg izvršavanja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača, kao i jačanje nadzora tržišta nad proizvodima koji podliježu zakonodavstvu Unije o usklađivanju, a čija provedba je uređena kroz okvir Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i Uredbi (EZ) BR. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019.). Naime, vezano uz provedbu Uredbe (EU) 2019/1020 kojom je uspostavljen novi okvir nadzora tržišta u pogledu sukladnosti proizvoda koji podliježu zakonodavstvu Unije o usklađivanju, Inspektorat je određen kao jedinstveni ured za vezu, odgovoran za koordinaciju i komunikaciju s ostalim tijelima za nadzor tržišta u Republici Hrvatskoj, za priopćavanje nacionalnih strategija prema Europskoj komisiji kao i za koordinaciju i uspostavljanje suradnje s tijelima za nadzor drugih država članica u svrhu pružanja prekogranične uzajamne pomoći u vezi pitanja nadzora sukladnosti proizvoda stavljenih na tržište Europske unije. U kontekstu ostvarenja ciljeva, ključni izazovi i razvojne potrebe odražavaju se i u smjeru potrebe za jačanjem administrativnih kapaciteta te uspostave odgovarajućih nadzornih mehanizama koji će doprinijeti i osigurati dosljednu provedbu propisa u svrhu zaštite potrošača i sigurnosti proizvoda.

Poštivanje propisa koji uređuju gospodarenje šumama i šumskim zemljištem kao i gospodarenje divljači i njezinim dijelovima imaju svrhu osigurati gospodarenje šumom i divljači u skladu s načelima održivog gospodarenja, odnosno na zakonodavno propisan način i uvažavajući zadane smjernice te utjecaj biotskih i abiotskih čimbenika na gospodarenje.

Na taj način bi se osigurala održivost šuma u svim njezinim dobnim stadijima te tako omogućilo skladištenje stakleničkih plinova u šumama, kao i održivost prirodnog sklada između divljači i staništa kroz unaprjeđivanje vitalnosti populacije divljači, proizvodnu sposobnost staništa i biološku raznolikost. Sadašnje stanje ukazuje da je potrebno i dalje nastaviti s aktivnostima pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja gospodarenja šumom, šumskim zemljištem i divljači. Najvažniji dio aktivnosti šumarskih inspektora odnosio se na inspekcijske poslove koje provode na temelju odredaba Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20), Zakona o šumskom reprodukcijском materijalu („Narodne novine“, br. 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19 i 98/19), Zakona o biljnom zdravlju („Narodne novine“, br. 127/19). Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2022. godinu i na temelju izvješća koja se na mjesečnoj bazi izrađuju za potrebe Hrvatske vatrogasne zajednice su polučila rezultate u smislu bolje razmjene znanja u cilju provođenja mjera zaštite od požara, te na temelju novih saznanja za ciljano rješavanje predmetne problematike. Sukladno izvješću Hrvatskog šumarskog instituta, kojim je utvrđeno smanjenje populacije smrekovog i mediteranskog potkornjaka, smanjen je intenzitet nadzora na tom području. Kontinuirano se provode inspekcijski nadzori sjemenskih objekata, šuma posebne namjene, rasadnika i sjemenskih klonskih plantaža.

Najvažniji dio aktivnosti lovne inspekcije odnosio se na inspekcijske poslove u koji se odnose na provedbu Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači („Narodne novine“, br. 115/18, 98/20 i 18/22), radi sprječavanja ulaska i širenja, te ranog otkrivanja unosa virusa afričke svinjske kuge (ASK) u Republiku Hrvatsku. Također, lovni inspektori nadzirali su provodi li se odstrjel divljači i stjecanje divljači i njezinih dijelova te ocjenjivanje trofeja divljači u skladu s odredbama Zakona o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18, 32/19 i 32/20), a radi smanjenja protuzakonitih lovova i stjecanja divljači i njezinih dijelova na nelegalan način. U svrhu smanjenja šteta na poljoprivrednim kulturama lovni inspektori nadzirali su provode li lovoovlaštenici i korisnici poljoprivrednih površina propisane mjere zaštite kultura od divljači. Lovni inspektori provodili su i nadzore skupnih lovova radi sprječavanja štetnih posljedica kao i poduzimanje mjera i radnji kojima bi se povećala sigurnost pri obavljanju takvih lovova sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu lova („Narodne novine“, br. 48/22) i Pravilniku o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja („Narodne novine“, br. 37/19). Europska komisija je 12. svibnja 2021. donijela akcijski plan EU-a: „Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla“ čiji cilj je ojačati primat EU-a u području zaštite okoliša, digitalizacije i gospodarstva te ujedno stvoriti zdraviju i socijalno pravedniju Europu i svijet. U njemu se daju smjernice za uključivanje sprečavanja onečišćenja u sve relevantne politike EU-a, bržu provedbu relevantnog zakonodavstva EU-a i utvrđivanje eventualnih nedostataka u zakonodavstvu. Komisija će do 2025. analizirati napredak u provedbi ovog akcijskog plana na temelju drugog izvješća „Praćenje i izgledi za postizanje nulte stope onečišćenja“, te će utvrditi je li potrebno usmjeriti se na neka nova pitanja i preispitati utvrđene ciljeve, vodeće inicijative i mjere kako bi u ovom desetljeću EU krenuo putem nulte stope onečišćenja kao ključne sastavnice ciljeva europskog zelenog plana. Državni inspektorat je putem svojih predstavnika iz inspekcije zaštite okoliša uključen u rad Radne skupine za praćenje provedbe Akcijskog plana EU „Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla“ osnovane od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u siječnju 2022. godine.

U skladu s naprijed navedenim akcijskim planom u tijeku je javna rasprava o evaluaciji Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu koja završava 4. kolovoza 2022. godine. Postupak procjene Direktive pokrenut je u skladu s odredbom članka 18. stavka 2. Direktive prema kojoj odredbi je određeno da se provede procjena do 30. travnja 2023. godine. Sukladno zaključcima izvješća Europskog revizorskog suda o kvaliteti primjene načela onečišćivač plaća u područjima industrijskog onečišćenja, otpada, vode i tla, isti Sud je dao preporuke o potrebi razmatranja jačanja primjene Direktive o odgovornosti za okoliš kao i o potrebi zaštite financijskih sredstava EU-a od upotrebe za financiranje projekata koje bi trebali financirati onečišćivači.

Prijedlog nove Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ, kojim se uspostavlja zajednički okvir EU za ključne kategorije kaznenih djela protiv okoliša, Europska komisija je objavila 15. prosinca 2021. godine te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Mreža Europske unije za provedbu i izvršavanje zakonodavstva o okolišu (*European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law* – IMPEL, u daljnjem tekstu: IMPEL) je usvojila višegodišnji strateški program IMPEL-a za razdoblje 2022. – 2027. godine koji je usklađen sa Okvirnim Partnerskim sporazumom potpisanim s Europskom komisijom, u okviru kojeg će se u narednom razdoblju razvijati suradnja agencija i institucija nadležnih za provedbu okolišnog zakonodavstva kako na internacionalnoj razini tako i unutar zemalja članica, a osobito će raditi na unaprijeđenu suradnje tijela koja imaju podijeljenu nadležnost u kontroli usklađenosti propisa u specifičnim tematskim područjima. S obzirom da je unaprjeđenje suradnje tijela koja su nadležna za provedbu okolišnog zakonodavstva postavljeno kao glavni cilj budućeg razdoblja, od Nacionalnih koordinatora se radi postizanja navedenog cilja očekuje poticanje aktivnog uključivanja inspektora koji nadziru sastavnice okoliša kao i ostalih državnih službenika zaposlenih u nadležnim institucijama u rad IMPEL-a, a što zbog relativno malog broja inspektora zaštite okoliša predstavlja izazov.

U tijeku je provedba Programa rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine Foruma za osiguranje usklađenosti i upravljanje okolišem (*Environmental Compliance and Governance Forum*) koji je uspostavila Europska komisija radi unaprjeđenja provedbe propisa u području zaštite okoliša na nivou Europske unije. Forum predstavlja stručnu grupu službenih predstavnika zemalja članica i predstavnika europskih mreža i agencija u čijoj nadležnosti je osiguranje usklađenosti propisa u području zaštita okoliša. Državni inspektorat sudjeluje u radu Foruma putem svojih predstavnika iz inspekcije zaštite okoliša.

Važnu ulogu u osiguranje usklađenosti i upravljanjem okoliša Europska komisija je u spomenutom Programu rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine dodijelila mrežama za osiguranje usklađenosti u području okoliša (IMPEL, ENPE, Envi CrimeNet, EUFJE), te se u tom smislu očekuje i aktivan rad predstavnika institucija zemalja članica u mrežama. Državni inspektorat ima status člana u IMPEL mreži, te status člana promatrača u ENPE mreži.

Positivan učinak na rad inspekcije zaštite okoliša polučile su odredbe Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/21) temeljem kojih je nadležnost za provedbu nadzora,

otkrivanje i procesuiranje utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u dijelu koji se odnosi na prijevoz otpada, prekogranični promet otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, trgovanje otpadom, javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje od strane fizičkih osoba, nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanje ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba protivno Zakonu, prenesena i drugim mjerodavnim tijelima odnosno ovlaštenim službenim osobama.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 57/22) jasnije su određene obveze jedinica lokalne samouprave u svrhu poduzimanja mjera sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka, donošenja akcijskih planova u slučaju prekoračenja propisanih razina onečišćujućih tvari, te praćenja provedbe mjera za smanjivanje onečišćenja, a inspekciji je dana ovlast za poduzimanje mjera i sankcioniranje u slučaju da se propisane obveze ne provode.

Bogata i raznolika priroda jedan je od najvrjednijih resursa kojima raspolaže Republika Hrvatska, stoga je provedba učinkovitog nadzora zaštite prirode Republike Hrvatske kao posebna mjere izuzetno važna, jer očuvana priroda doprinosi osiguravanju svih funkcionalnosti nužnih za život i ekonomski razvoj.

U Republici Hrvatskoj, kao i u svijetu, priroda je pod stalnim pritiskom ljudskih djelatnosti pa se u tom smislu održivi razvoj nameće kao važan cilj u programu Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. (Cilj 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja). Iako se ulažu značajni naponi za očuvanje prirode, pojedine njezine sastavnice su i dalje ugrožene, stoga je neophodno usmjeriti raspoložive kapacitete prema aktivnostima koje će u najznačajnijoj mjeri doprinijeti očuvanju prirode.

U izvještajnom razdoblju povećani su događaji vezani za elementarne nepogode kao što su poplave, potresi, onečišćenja voda i mora što iziskuje pojačane inspeksijske nadzore i u području vodnoga gospodarstva. Kako bi se postiglo, osiguralo i očuvalo dobro stanje voda, vodnog režima i vodnog okoliša u cjelini - potrebni su pojačani inspeksijski nadzori vodopravne inspekcije, te shodno tome osiguravanje optimalnog broja vodopravnih inspektora.

Uključenost građevinske inspekcije u postupke uklanjanja potresom uništenih zgrada započela je 2021. godine na temelju odluka Stožera civilne zaštite te je nastavljena u 2022. godini. Dana 30. listopada 2021. godine stupio je na snagu Zakon o dopunama Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 117/21) kojim je uređeno žurno postupanje građevinske inspekcije u izvanrednim događajima uzrokovanim potresima, poplavama, klizištima i dr. Građevinski inspektori su tako započeli s donošenjem rješenja o uklanjanju uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostatci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu.

Istovremeno, uočena je pojačana graditeljska aktivnost u odnosu na 2020. i 2021. godinu na području cijele Republike Hrvatske, kako na temelju izdanih građevinskih dozvola tako i građenja bez propisanog odobrenja. Uz razvidan povećan obujam građevinskih radova, o stanju u graditeljstvu ukazuje i podatak Državnog zavoda za statistiku da je tijekom 2021. godine (10.553) te do svibnja 2022. godine (4.706) izdano najviše dozvola u posljednjem desetogodišnjem razdoblju.

Sve navedene okolnosti imaju utjecaj na ostvarenje mjere, a posebno na prioritetne nadzore građenja koje je upravo u tijeku u izvan-građevinskim i zaštićenim područjima.

Stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o predmetima opće uporabe („Narodne novine“ br. 53/22) osigurana je provedba Uredbe (EU) 2019/1020 Europske unije o sigurnosti potrošačkih proizvoda u djelokrugu sanitarne inspekcije. Temeljem Uredbe izrađena je i Nacionalna strategije nadzora tržišta RH 2022-2025 koju je potrebno implementirati kroz operativne planove rada sanitarne inspekcije, a ključni izazovi koji iz navedenih dokumenta proizlaze za sanitarnu inspekciju su jačanje organizacije inspeksijskih nadzora, provedba EU projekata i koordiniranih nadzora te jačanje administrativnih kapaciteta vezano za nadzor sigurnosti potrošačkih proizvoda.

Rad turističkih inspektora u prvom tromjesečju 2022. godine prvenstveno se odnosio na kontrolu radnog vremena ugostiteljskih objekata budući da je, sukladno odredbama članka 9.a Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj: 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20 i 126/21), Stožer Civilne zaštite Republike Hrvatske svojim odlukama uređivao, odnosno ograničavao radno vrijeme ugostiteljskih objekata. S obzirom da je od 9. travnja 2022. godine stupila na snagu Odluka o prestanku važenja Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja („Narodne novine“, broj: 44/22), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske više ne uređuje, ne zabranjuje ili ne ograničava radno vrijeme ugostiteljskih objekata svojim odlukama već se na radno vrijeme ugostiteljskih objekata primjenjuju odredbe članka 9. cit. Zakona.

Poštivanje propisa koji uređuju prava radnika iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, važni su za osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada. Sadašnje stanje ukazuje na potrebu nastavka aktivnosti pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, posebice u dijelu koji se odnosi na suzbijanje neprijavljenog rada. Značajan dio aktivnosti inspektora rada odnosi se i na inspeksijske poslove koje provode na temelju odredaba članka 36. Zakona o osiguranju radničkih tražbina („Narodne novine“, br. 70/17, dalje u tekstu: ZORT), donošenjem upravne mjere privremenog osiguranja naplate utvrđene obveze pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec.

Ključni izazovi inspekcije rada u području zaštite na radu vezani su uz sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti koje su u vezi s radom i radnim okolišem, te uz osiguranje primjerenih uvjeta rada. Na zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje sigurnosti na radnome mjestu utječe se inspeksijskim nadzorima i drugim inspeksijskim poslovima na teritoriju Republike Hrvatske, a na temelju operativnih planova rada i povodom prijava radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te pravnih osoba s javnim ovlastima.

Nadalje, pandemija bolesti COVID-19 izazvana korona virusom je svakako uz redovno i planirano obavljanje poslova svih ustrojstvenih jedinica Državnog inspektorata, nametnula i nove izazove u obavljanju poslova zaštite na radu s ciljem prevencije zaraze korona virusom, nabave i osiguranja adekvatne osobne zaštitne opreme kao i postupanja po prijavama profesionalnih bolesti državnih službenika i namještenika oboljelih od COVID-19.

Uredbom o uredskom poslovanju („Narodne novine“, br. 75/21) propisana su nova pravila i mjere uredskog poslovanja u obavljanju poslova državne uprave te su u tijeku sve pripremne radnje za terminološki urednu i zakonodavno propisanu implementaciju izmjena.

Osnovni čimbenik uspješnosti svake organizacije je adekvatna popunjenost ljudskih resursa te je stoga raspisan javni natječaj temeljem kojeg se ostvario prijam novih službenika koji će zasigurno doprinijeti u daljnjoj učinkovitoj provedbi poslova Državnog inspektorata.

Shodno Programu Vlade RH za mandat 2020.-2024. kojim se ukazuje i na potrebu podizanja učinkovitosti državne i javne uprave kako bi na što kvalitetniji način odgovarala potrebama građana i gospodarstva te Nacionalnom planu razvoja javne uprave za razdoblje 2022.-2027. godine, koji u Posebnom cilju 1. definira korisnički orijentiranu javnu upravu i učinkovito pružanje usluga, u suradnji i shodno uputama Ministarstva pravosuđa i uprave - Državni inspektorat je započeo s aktivnostima koje prethode uvođenju sustava upravljanja kvalitetom (CAF – *Common Assessment Framework*) u tijelima javne uprave. an predstavnik Državnog inspektorata, u svojstvu uloge voditelja za kvalitetu, sudjelovao na obveznoj izobrazbi u sklopu provedbe uvođenja sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH, Modul A3 - Standardizacija i optimizacija poslovnih procesa u javnoj upravi, a u svibnju 2022. na izobrazbi za Modul B2 - Uspostava i primjena sustava upravljanja kvalitetom u javnoj upravi.

Prateći hodogram planiranih aktivnosti Ministarstva pravosuđa i uprave kao tijela državne uprave koje je odgovorno za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, odnosno raspored provedbe projektnih aktivnosti za kvalitetu, najviše rukovodstvo je upoznato sa svrhom, pristupom i postupkom uspostave sustava upravljanja kvalitetom, utvrđen je model procesa Državnog inspektorata te je u tijeku imenovanje članova projektnog tima kako bi se što skorije utvrdio i odobrio plan projekta za usklađivanje sa zadanim zahtjevima za kvalitetu. S obzirom na obim poslova za usklađivanje sa zahtjevima za kvalitetu, navedene aktivnosti će se kroz ključne točke ostvarenja obuhvatiti narednim izmjenama i dopunama provedbenog programa Državnog inspektorata, a u sklopu Cilja 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država i Mjere 16. Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama.

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

U nastavku se daje prikaz statusa provedbe pojedine mjere u izvještajnom razdoblju, podaci o iznosu utrošenih proračunskih sredstava u realizaciji planiranih mjera te ostvareni napredak u provedbi pojedine mjere Državnog inspektorata.

2.1. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja, svih 18 mjera utvrđenih Provedbenim programom Državnog inspektorata 2021.-2024. imaju oznaku statusa provedbe mjere „U tijeku“.

Tablica 1. – Prikaz statusa provedbe mjera

R. br.	Naziv mjere	Status provedbe mjere
1.	Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu	U tijeku
2.	Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača	U tijeku
3.	Zaštita zdravlja ljudi i životinja	U tijeku
4.	Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane	U tijeku
5.	Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem	U tijeku
6.	Održivo gospodarenje šumama i divljači	U tijeku
7.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečišćenja	U tijeku
8.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti	U tijeku
9.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom	U tijeku
10.	Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda	U tijeku
11.	Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske	U tijeku
12.	Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu	U tijeku
13.	Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj	U tijeku

14.	Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa	U tijeku
15.	Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom	U tijeku
16.	Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama	U tijeku
17.	Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima	U tijeku
18.	Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga	U tijeku

2.2. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA

Provedbenim programom je utvrđen i indikativni financijski okvir za provedbu planiranih mjera Državnog inspektorata, na način da su iste planirane jednim proračunskim programom naziva - inspekcijski nadzor.

Prema podacima o utrošku proračunskih sredstava iz Financijskog plana Državnog inspektorata 2022.- 2024. godinu, u izvještajnom razdoblju je za potrebu provedbe 18 mjera iz Provedbenog programa iskorišteno ukupno 161.710.637,52 kn, što je prikazano po mjerama kroz tablični prikaz izvješća u Prilogu.

Nadalje, temeljem članka 87. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/2021) Državni inspektorat je s danom 30. rujna 2021. godine preuzeo poslove iz djelokruga Ministarstva poljoprivrede.

Prilikom izrade Izmjena Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.-2024. u 2021. godini nije bilo moguće predvidjeti ukupno planirana sredstva za novu proračunsku aktivnost - A673022 Službene kontrole.

U svom financijskom planu za 2022. godinu, Državni inspektorat je planirao sredstva u ukupnom iznosu od 396.765.862,00 kn od čega je na dan 30. lipnja 2022. godine utrošeno 42,20% sredstava iz financijskog plana Državnog inspektorata (161.710.637,52 kn).

Slijedom navedenog, aktivnost A673022 Službene kontrole i dodijeljena financijska sredstva za realizaciju iste, unijet će se i postati sastavni dio mjera koje aktivnošću obuhvaćaju poslove propisanih inspekcija Državnog inspektorata i to u narednim izmjenama i dopunama Provedbenog programa Državnog inspektorata tijekom 2022. godine.

2.3. OSTVARENI NAPREDAK U PROVEDBI MJERA

U nastavku se daje prikaz ostvarenog napretka u provedbi mjera po pojedinoj mjeri iz Provedbenog programa.

Mjera 1. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu

Inspektori rada su tijekom prvih 6 mjeseci 2022. godine obavili 2.104 inspekcijska posla koji se odnosi na neposredno rješavanje tj. donošenje rješenja o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze vezano uz činjenicu neisplate plaća odnosno naknada plaća radnicima, pri čemu broj izdanih rješenja ovisi o podacima Porezne uprave Ministarstva financija, koja u skladu s člankom 36. stavkom 1. ZORT-a obavještava Državni inspektorat o činjenici neisplate plaća.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom prvih 6 mjeseci 2022. godine obavili 591 pregled glavnog projekta i 221 tehnički pregled novo izgrađenih građevina.

U području radnih odnosa inspektori rada su u navedenom razdoblju obavili ukupno 6.155 inspekcijskih poslova, od kojih se 4.051 odnosi na inspekcijske nadzore.

Na temelju činjeničnog stanja utvrđenog inspekcijskim nadzorima u području radnih odnosa, zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 1.933 prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba te odgovornih osoba u pravnim osobama nadležnim sudovima je podneseno 726 optužnih prijedloga, izdano je 28 obaveznih prekršajnih naloga i 218 prekršajnih naloga. Najviše otkrivenih i procesuiranih prekršaja je bilo iz Zakona o radu („Narodne novine“, br. 93/14, 127/17 i 98/19, dalje u tekstu: ZR), Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21, dalje u tekstu: ZMO), Zakona o strancima („Narodne novine“, br. 133/20, dalje u tekstu: ZS), Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 80/13, 137/13 i 98/19, dalje u tekstu: ZZO) i Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, br. 118/18 i 120/21, dalje u tekstu: ZMP).

Inspektori rada u području radnih odnosa su u navedenom razdoblju, postupajući u okviru svoga djelokruga, donijeli ukupno 3.314 rješenja, od kojih se najveći broj odnosi na upravne mjere iz članka 36. ZORT-a, članka 226. stavka 1. ZR-a kojima se poslodavcima nalagalo otklanjanje utvrđenih nedostataka te članka 171. ZMO-a i članka 240. ZS-a koji se odnose na privremenu zabranu obavljanja djelatnosti zbog neprijavljenog rada radnika odnosno nezakonitog rada državljanina treće zemlje.

Također, protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podnijeli su 31 kaznenu prijavu zbog osnovane sumnje u počinjenje 35 kaznenih djela, od kojih se većina odnosila na kazneno djelo neisplate plaće.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom prvih 6 mjeseci 2022. godine obavili 3.696 inspekcijskih poslova, a od toga 2.884 inspekcijska nadzora. Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, inspektori rada su poduzimali propisane upravne, prekršajne i kaznene mjere.

Slijedom utvrđenih činjenica inspektori su donijeli ukupno 2.586 upravnih mjera. Najveći broj naredbi se odnosio na privremeno udaljšavanje s mjesta rada radnika za kojeg poslodavac ne može predložiti dokaze o osposobljenosti za rad na siguran način i ispunjavanju propisanih uvjeta, na zabranu korištenja neispravnih sredstava rada i osobne zaštitne opreme, na ispitivanje sredstava rada, ispitivanje parametara radnog okoliša, organiziranje prve pomoći radnicima na mjestu rada, te na izradu procjene rizika.

Inspektori rada su na mjestu izvršenja prekršaja izrekli 446 novčanih kazni. Prekršajni nalozi i obavezni prekršajni nalozi su izdani za 55 prekršaja.

Većina prekršaja poslodavaca odnosila se na obveze poslodavaca vezane uz izradu procjene rizika, propuste poslodavaca jer nisu osigurali da pristup mjestima rada na kojim se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu, te da poslove zaštite na radu ne obavljaju u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela, inspektori rada su nadležnim državnim odvjetništvima podnijeli 34 kaznene prijave protiv 55 osoba. Većina kaznenih prijava podnesena je zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 215. stavka 2. i članka 221. stavka 1. Kaznenog zakona, odnosno zbog opasnosti po život i tijelo osoba, koje su izazvane neprimjenom pravila zaštite na radu i zbog izvođenja pojedinih radova protivno propisima i priznatim pravilima struke.

Mjera 2. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača

Temeljem ključnih točaka za ostvarenje mjera, koje se odnose na provedene aktivnosti tržišne inspekcije iz projekata Europske komisije u području sigurnosti proizvoda u odnosu na izvještajno razdoblje, tržišna inspekcija je u odnosu na početnu vrijednost u vezi broja projekata Europske komisije, ostvarila vrijednost odnosno sudjeluje u ukupno 4 projekata Europske komisije.

Nadalje, jedan od pokazatelja rezultata mjere je broj provedenih inspeksijskih nadzora tržišnih inspektora, te u odnosu na početnu vrijednost, tržišna inspekcija je u izvještajnom razdoblju provela ukupno 6.001 inspeksijskih nadzora a u odnosu na početnu i ciljanu vrijednost ostvarena je planirana vrijednost pokazatelja rezultata. Isto tako, kao jedan od pokazatelja rezultata mjere je postotak riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke, te je početna vrijednost istih 87% a ciljana vrijednost iznosi 75%. U izvještajnom razdoblju je ukupno 52 % riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke iz čega proizlazi da je djelomično ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata. Naime, aktivnosti su ostvarene djelomično zbog neočekivanog porasta broja zaprimljenih predstavki u jednom područnom uredu Državnog inspektorata, odnosno zbog disproporcije između broja zaprimljenih predstavki u odnosu na postojeće administrativne kapacitete.

Mjera 3. Zaštita zdravlja ljudi i životinja

Uspostava sustava službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, te zdravlja i dobrobiti životinja kao i nusproizvoda, preduvjet je za funkcioniranje jedinstvenog EU tržišta i nesmetanog prometa roba kako unutar EU tako i u prometu s trećim zemljama. Veterinarska inspekcija u provedbenom programu za 2022. godinu donijela je ukupno devet (9) ključnih točaka za ostvarenje mjere.

Status provedbe mjere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mjere izradom plana službenih kontrola, planom praćenja pošiljaka iz uvoza, dokumentiranih procedura za provođenje službenih kontrola koje se kontinuirano ažuriraju, općeg plana upravljanja krizom

u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, procedura za RASFF, smjernica i uputa za uspostavu i korištenje INTRA modula TRACES NT sustava. Sve navedene smjernice i upute kao i procedure objavljene su na službenim i intranet stranicama Državnog inspektorata.

Izmjenom i donošenjem nove zakonske regulative o službenim kontrolama, a u skladu sa aktualnim člancima 5., 23. Pravilnika o visini pristojbi i naknada za službene kontrole (NN 84/15, 100/15, 14/16, 98/18 i 7/20) te članku 6. stavak 1. alineja 17. i članku 62. Zakona o službenim kontrolama, sastavni dijelovi Jedinственог регистра domaćih životinja (JRDŽ) iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede prelaze u nadležnost Državnog inspektorata Republike Hrvatske. U skladu sa navedenim sljedeće informacijske sustave JRDŽa koriste djelatnici Državnog inspektorata u skladu s preuzetim poslovima:

- VETI KOLK Aplikacija za prijavu klanja u klaonicama
- VETI upis Ante i Post mortem pregleda životinja - VETI
- Promet proizvoda životinjskog podrijetla VETI2.

Budući da su navedeni informacijski sustavi u vlasništvu Ministarstva poljoprivrede, za pristup podacima i zajedničko korištenje potpisana su dva Sporazuma između Ministarstva poljoprivrede i Državnog inspektorata: Sporazum o pristupu podacima iz informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede i Sporazum o zajedničkom korištenju informacijskih sustava Ministarstva poljoprivrede. Time je trenutno uspostavljen sustav za financiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

U ovom polugodišnjem razdoblju su u skladu s rokovima koji su određeni ključnim točkama u Provedbenom programu ostvareni svi zadani ciljevi.

Planiranje i realizacija službenih kontrola i inspeksijskih nadzora imaju za cilj učinkovito, kontinuirano i transparentno provođenje službenih kontrola u skladu s procjenom rizika u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane.

Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata u odnosu na ciljnu vrijednost od 60% za 2022. godinu je 57,3 % provedenih službenih kontrola za polugodišnje razdoblje čime se potvrđuje postignuta ciljana vrijednost.

Mjera 4. Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane

U izvještajnom razdoblju poljoprivredni inspektori Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor su proveli sve ključne točke ostvarenja mjere učinkovitog nadzora propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane.

Ključne točke ostvarenja mjere, odnosno sama mjera u izvještajnom razdoblju je provedena s učinkom od 100%, što je sukladno planiranom postotku ostvarenja.

Mjera 5. Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem

Sukladno Godišnjem planu rada Državnog inspektorata za 2022. godinu Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor u ovom izvještajnom razdoblju je izradio ciljane akcije po kojima su se kontrolirali standardi u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane u prvoj polovici godine (u području poljoprivrede 13 ciljanih akcija, u području stočarstva 1 ciljana akcija, u području kvalitete hrane 9 ciljanih akcija te u području vina i jakih alkoholnih pića 5 ciljanih akcija).

Podatci iznijeti u tabličnom dijelu polugodišnjeg izvješća iskazani su, u skladu s preporukama za izradu višegodišnjih provedbenih planova, u obliku relativnih pokazatelja, tj. u postotku izvršenih službenih mjera koje su izrekli fitosanitarni inspektori.

U polugodišnjem izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. ukupno su izrečene ili su se izvršavale 172 fitosanitarne mjere. Od toga je u cijelosti izvršena 151 mjera (88,8 %), a u tijeku je provedba 21 mjere (12,2 %). U mjere čije je izvršenje u tijeku ubrojene su one mjere za koje je rok izvršenja, zbog bioloških, ekoloških i agrotehničkih razloga, u drugom polugodištu 2022. (nakon 30. lipnja 2022.). Od toga se 18 mjera odnosi na zlatnu žuticu vinove loze (uzročnik: fitoplazma *Grapevine flavescence dorée*), a tri na narančina trnovitoga štitastog moljca (*Aleurocanthus spiniferus*).

Mjera 6. Održivo gospodarenje šumama i divljači

Šumarski inspektori prema programu rada provede inspekcijske nadzore kroz devet aktivnosti i to: nadzor gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, nadzor u šumama posebne namjene, program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, nadzor provedbe Naredbe o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) - osmerozubi smrekov pisar, nadzor provedbe mjera integralne zaštite za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Orthotomicus erosus* – mediteranski potkornjak u Park šumi Marjan, nadzor specijaliziranih subjekata, nadzor u području šumskog reprodukcijanskog materijala, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i ostale aktivnosti šumarske inspekcije.

Lovni inspektori provode inspekcijske nadzore kroz šest aktivnosti i to: nadzor gospodarenja lovištem i divljači, nadzor provedbe Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači, nadzor skupnih lovova, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i anonimne prijave i ostale aktivnosti lovne inspekcije.

Šumarski inspektori su u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine obavili 1.174 inspekcijska nadzora, a lovni inspektori su obavili 778 inspekcijskih nadzora, ukupno šumarski i lovni inspektori obavili su 1.952 inspekcijska nadzora.

Šumarski inspektori su na temelju činjeničnog stanja utvrđenog u inspekcijskim nadzorima donijeli 23 upravne mjere od toga 17 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 6 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, dok su lovni inspektori donijeli 27 upravnih mjera od toga 26 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 1 zabranu obavljanja djelatnosti, ukupno šumarska i lovna inspekcija

donijela je 50 upravnih mjera od toga 43 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 7 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti.

Na temelju utvrđenih nepravilnosti u obavljenim nadzorima šumarski inspektori su podnijeli 256 optužnih prijedloga, izdali 2 prekršajna naloga od kojih su naplatili iznos od 17.200 kuna. Lovni inspektori su u proteklom razdoblju protiv lovoovlaštenika državnih i zajedničkih lovišta podnijeli 44 optužna prijedloga.

Ukupno su šumarski i lovni inspektori podnijeli su pred nadležnim sudovima 300 optužnih prijedloga, dok su šumarski inspektori državnom odvjetništvu podnijeli 5 kaznenih prijava zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 209. stavak 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21).

Mjera 7. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečišćenja

Kontinuiranom i planiranom provedbom koordiniranih inspekcijskih nadzora operatera industrijskih postrojenja koji su obveznici ishoda dozvole kao i postrojenja koja na lokacijama skladište opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera (tzv. Seveso postrojenja) utječe se na smanjenje industrijskog onečišćenja na okoliš.

Koordinacijom inspektora zaštite okoliša u koordiniranim nadzorima sudjeluju i suradni inspektori (vodopravni inspektori, sanitarni inspektori, energetske inspektori za elektroenergetiku, inspektori opreme pod tlakom, inspektori rada - zaštite na radu, rudarski inspektori i energetske inspektori za naftno rudarstvo, veterinarski inspektori, poljoprivredni inspektori, inspektori zaštite prirode i inspektori gospodarenja otrovnim kemikalijama i građevinski inspektori te inspektori zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva i inspektori civilne zaštite) nadležni prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš, čime se omogućuje sustavni nadzor industrijskih postrojenja na području Republike Hrvatske radi očuvanja okoliša.

Koordinirani inspekcijski nadzori obuhvatili su operatere postrojenja složenih sustava iz djelatnosti energetike, proizvodnje i prerade metala, industrije minerala, kemijske industrije, gospodarenja otpadom te drugih djelatnosti uključujući industrijska postrojenja za klaonice, obradu i preradu sirovina za proizvodnju hrane ili hrane za životinje, intenzivan uzgoj životinja (peradi i svinja) te površinske obrade tvari u kojima se koriste organska otapala.

Radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata ili pri obavljanju svoje djelatnosti, operateri se upućuju na primjenu utvrđenih preventivnih mjera zaštite okoliša, što podrazumijeva korištenje dobre prakse, kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja, te primjenu proizvodnih postupaka i sustava održavanja projektiranih parametara postrojenja, koji su najpovoljniji po okoliš.

Mjera 8. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti

Na smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj utječe provedba nadzora nad osobama ovlaštenim za praćenje kvalitete zraka i praćenja emisija, osoba ovlaštenih za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, vlasnika/korisnika nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba u smislu donošenja i provedbe akcijskih planova, obveznika primjene propisa iz područja zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti.

U prvom dijelu godine provedeni su planirani inspekcijski nadzori osoba ovlaštenih za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, vlasnika/korisnika nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak i drugih obveznika primjene propisa iz područja zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti.

Mjera 9. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom

Novim Zakonom o gospodarenju otpadom (NN br.84/21) koji je stupio na snagu 31.7.2021. godine, određeni su novi viši ciljevi odvajanja i recikliranja otpada do 2035. godine i novi niži ciljevi za odlaganje otpada te je zabranjeno stavljanje na tržište određenih jednokratnih plastičnih proizvoda (npr. štapići, slamke, pribor za jelo i sl.) i plastičnih vrećica za nošenje debljine veće od 15 i manje od 50 mikrometara. Također su definirane brojne izmjene u svrhu postizanja sprječavanja ili smanjenja štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš, što pred inspektore zaštite okoliša postavlja nove zahtjeve u pogledu ispunjavanja kvalitetne kontrole primjene propisa radi postizanja ciljeva određenih politikama zaštite okoliša. Zbog toga ističe važnost kontinuirane edukacije inspektora kako bi se kontrola propisa obavljala na učinkovit i ujednačen način.

Radi provedbe odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kao i zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbe Komisije br. 2020/2174 od 19. listopada 2020. o izmjeni priloga I.C, III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama te sprječavanja ilegalnih pošiljaka otpada, sklopljen je Sporazum o suradnji u provedbi nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada u Republici Hrvatskoj, a uključuje inspekcijske nadzore ustanova, poduzeća, posrednika i trgovaca u skladu s člankom 34. Direktive 2008/98/EZ te inspekcijske nadzore pošiljaka otpada i povezane uporabe ili odlaganja pokrivajući cijelo geografsko područje Republike Hrvatske.

Nadzor prekograničnog prometa otpadom u Republici Hrvatskoj osim inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata, provode ovlašteni službenici Ministarstva financija - Carinske uprave (carinski službenici) i ovlašteni službenici Ministarstva unutarnjih poslova (policija), temeljem sklopljenog Sporazuma o suradnji prilikom provođenja nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada te Plan nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine.

Kako bi se učinkovito zaustavili tokovi nezakonitog prometa otpadom te spriječio ilegalan uvoz otpada u Hrvatsku potrebno je daljnje unaprjeđenje postojeće suradnje sa susjednim državama osobito na operativnoj razini. Status provedbe mjere pri učinkovitom i pravovremenom obavljanju inspekcijskih nadzora i dalje je u skladu je s planiranim vrijednostima.

Provedeni inspekcijski nadzori prekograničnih pošiljaka otpada, odlagališta otpada, osoba koje obavljaju poslove gospodarenja otpadom te osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad (proizvođači otpada) doprinose održivom gospodarenju otpadom.

Mjera 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama s ciljem kontrole postupanja po odredbama Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 66/19 i 84/21), Zakona o vodnim uslugama („Narodne novine“, br. 66/19), Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“, br. 153/09, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19) i ostalim propisima donesenim na temelju navedenih zakona. Krajnji cilj provedbe inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda.

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine vodopravni inspektori obavili su ukupno 971 inspekcijski nadzor koji se odnose na nadzor nad vodnim dobrom, nadzor korištenja voda, nadzor zaštite voda, te nadzor obavljanja vodnih usluga.

Od ukupnog broja inspekcijskih nadzora (971), što je ukupno 65 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata, obavljeno je: 259 inspekcijskih nadzora na temelju podnesaka, odnosno zaprimljenih prijava, 469 redovnih inspekcijskih nadzora, te 130 kontrolnih nadzora.

Inspekcijskim nadzorima utvrđene su 182 povrede propisa za koje su vodopravni inspektori donijeli: 129 rješenja kojim su naređene mjere za otklanjanje povreda propisa i 15 optužnih prijedloga, pri čemu su u 86 slučajeva primijenjene mjere oportuniteta.

U izvještajnom razdoblju je doneseno ukupno 8 presuda prekršajnih sudova, te 2 žalbe na presudu. U presudama prekršajnih sudova izrečene su novčane kazne u ukupnom iznosu od 69.300,00 kuna.

U istom razdoblju je doneseno 40 prekršajnih naloga, te 8 prigovora na prekršajni nalog. U prekršajnim nalogima naplaćene su novčane kazne u iznosu od 329.000,01 kn.

U izvještajnom razdoblju vodopravni inspektori donijeli su 1.074 akta (izvješća, obavijesti, dopisa, odgovora i dr.).

Temeljem plana provođenja koordiniranih nadzora u 2022. godini obavljena su 53 koordinirana nadzora kod operatera koji su obveznici okolišne dozvole što je 68 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata.

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore kod iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, br. 5/11). U izvještajnom razdoblju provedena su ukupno 22 inspekcijska nadzora vezano za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda.

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini („Narodne novine“, br. 35/19), u razdoblju od ožujka do lipnja, provedene su kontrole i obavljeni su inspekcijski nadzori nad isporučiteljima vodnih usluga sa ciljem ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara. Izvješća o stanju vodoopskrbnih sustava podnesena su Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, glavnom vatrogasnom zapovjedniku.

Mjera 11. Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske

Strategijom i akcijskim planom zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine definiran je strateški cilj kojim se nastoji smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara.

Održivo korištenje prirodnih dobara je korištenje prirodnih dobara na način da se održava njihov potencijal kako bi se udovoljilo potrebama da ispune, sada i u budućnosti, odgovarajuće ekološke, gospodarske i socijalne funkcije na lokalnim, nacionalnim i globalnim razinama.

Provođenje učinkovitih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode, doprinosi održivom razvoju i očuvanju zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske.

Shodno navedenom, s ciljem jačanja održivosti razvoja i očuvanja zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske, provedeni su inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode kao i koordinirani inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode u suradnji s inspekcijama drugih sektora, djelatnicima MUP-a i službenicima Carinske uprave Ministarstva financija.

Osim sudjelovanja u cilju 3.2. „Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja“ iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024., inspektori zaštite prirode provedbom ove mjere sudjeluju i u realizaciji strateškog cilja „Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara“ koji je definiran u okviru hijerarhijski višeg akata strateškog planiranja „Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine“.

Status provedbe mjere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mjere izrade plana koordiniranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode u suradnji s inspekcijama drugih sektora/djelatnicima MUP-a/službenicima Carinske uprave Ministarstva financija te izrade godišnjeg izvješća o radu inspekcije zaštite prirode.

Status provedbe mjere u tijeku je kod ključnih točaka ostvarenja mjere provođenje koordiniranih inspekcijskih nadzora te provođenja ostalih inspekcijskih nadzora vezanih za zaštićena područja i ekološku mrežu, bioraznolikost, zaštićene i strane vrste, prekogranični promet i koncesijska odobrenja.

Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata u odnosu na ciljnu vrijednost za 2022. godinu je 45,7% za polugodišnje razdoblje čime se očekuje postizanje ciljne vrijednosti do kraja godine.

Mjera 12. Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine turistički inspektori Državnog inspektorata obavili su ukupno 4.120 inspekcijskih nadzora, od čega se 1.033 inspekcijska nadzora odnosilo na inspekcijske nadzore u svezi poštivanja odredbi odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, koje su važile do 8. travnja ove godine.

Tako je u ovom izvještajnom razdoblju, prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad legalnim ugostiteljima i pružateljima ugostiteljskih i turističkih usluga mjera izvršena, odnosno planirana ciljana vrijednost je ostvarena na način da su turistički inspektori obavili više inspekcijskih nadzora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga, a što je do 8. travnja ove godine, bilo uvjetovano obavljanjem inspekcijskih nadzora nad provedbom odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Nadalje, u izvještajnom razdoblju, iako je došlo do povećanja obavljanja inspekcijskih nadzora nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne/ turističke pristojbe te posljedično i utvrđenih povreda odredbi Zakona o turističkoj pristojbi („Narodne novine“, br. 52/19, 32/20 i 42/20), u odnosu na ranije izvještajno razdoblje, planirana ciljana vrijednost još uvijek nije u cijelosti postignuta, a što je dobrim dijelom i dalje posljedica epidemije bolesti COVID-19, a time i manjim dolaskom gostiju.

Prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad neregistriranim obavljanjem ugostiteljske djelatnosti i pružanjem ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, planirana vrijednost u izvještajnom razdoblju nije u cijelosti postignuta, a što je djelomično uvjetovano pojačanim inspekcijskim nadzorima nad provedbom odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske do 8. travnja ove godine.

Međutim, imajući u vidu Smjernice o provedbi inspekcijskih nadzora u turističkoj sezoni 2022. kojima je utvrđeno postupanje turističkih inspektora Državnog inspektorata, prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora za vrijeme turističke predsezone i sezone, za očekivati je da će pojačane planirane aktivnosti turističkih inspektora nad svim objektima/subjektima koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost ili pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu polučiti znatno veći broj inspekcijskih nadzora i nad pravnim i fizičkim osobama koje neregistrirano obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu, te nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne/turističke pristojbe, a time će se posljedično utvrditi i veći broj nelegalnih pružatelja navedenih usluga i dužnika boravišne/turističke pristojbe.

Mjera 13. Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj

U odnosu na prethodna izvještajna razdoblja, postignut je napredak u vezi usklađenja nezakonitih građevina s propisima nakon postupanja inspekcije, jer su investitori sami uklonili 123 građevine te za 272 građevine ishodili propisani akt, što je povećanje od 40% u odnosu na isto razdoblje 2021. godine. U ovom izvještajnom razdoblju, od 1.01. do 30.06., postignut je i napredak u vezi uklanjanja potresom uništenih zgrada jer je u prvoj polovini godine uklonjeno 105 zgrada od planiranih 200 za cijelu 2022. godinu. Broj nadzora građenja u zaštićenim i izvan građevinskim područjima nije zadovoljavajući, ali cijeni se da je status provedbe u tijeku jer se pojačanim nadzorima do kraja godine može postići planirani rezultat.

Smanjen broj nadzora građenja koje je u tijeku (904 od 3.429 svih nadzora) u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, posljedica je pojačanog obavljanja kontrolnih nadzora građevina koje su već nezakonito izgrađene radi donošenja novčanih kazni.

Zaključno, postignut je napredak u ključnim točkama ostvarenja mjere koje se odnose na suzbijanje nezakonitog građenja, dok je ponešto smanjen broj planiranih nadzora, odnosno prisutnost građevinske inspekcije tijekom građenja, posebno nadzora na temelju prijava početka građenja i po prijavama građana o nezakonitom građenju u tijeku.

Uzimajući u obzir saznanja o daljnjem jačanju graditeljske aktivnosti, veliki broj zaprimljenih prijava/podnesaka građana i drugih tijela (preko 6.000), novonastalu situaciju vezanu za poslove nadzora i uklanjanja građevina uništenih u potresima te nužnost obavljanja nadzora građenja u tijeku i kontrolnih nadzora, svakako je potrebno osigurati daljnju prisutnost građevinske inspekcije u provedbi svih zakonodavno propisanih područja provedbe nadzora.

Mjera 14. Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa

S ciljem provedbe mjere - Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa sanitarna inspekcija kontinuirano povodi inspekcijske nadzore u skladu s usvojenim operativnim planovima inspekcijskih nadzora i planovima uzorkovanja koji se izrađuju na temelju analize rizika uzimajući pri tome u obzir aktualne rizike kao što se pandemija COVID-19, pojava majmunskih boginja, rezultati službenih kontrola i inspekcijski nadzora iz prethodnog razdoblja, rizik koji obavljanje određenih djelatnosti imaju u smislu javnozdravstvenog interesa. Također se organizacija i provedba inspekcijski nadzora prilagođava novonastalim hitnim stanjima kao što su: pojava trovanja, stavljanja na tržište zdravstveno neispravne hrane, zaprimanje hitnih obavijesti putem RASFF sustava. U izvještajnom razdoblju sanitarna inspekcija realizirala je u potpunosti planirani broj nadzor, međutim sanitarna inspekcija u smislu zaštite javno zdravstvenog interesa pokriva različita područja: sigurnost hrane, proizvodnja i stavljanje na tržište predmeta opće uporabe, kemikalija i biocida, zaštita pučanstva od zaraznih bolesti, buka, ograničena uporaba duhana i duhanskih proizvoda, zaštita od zračenja, ali % realizacije plana po svim područjima nadzora nije proporcionalan i u narednom razdoblju potrebno je osigurati provedbu plana po svim stavkama u planiranom broju.

Nadalje sanitarna inspekcija kontinuirano, na temelju zahtjeva stranaka izdaje posebne uvijete gradnje, potvrde na glavni projekt i izvozne certifikate.

Za djelotvornu, stručnu i pouzdanu provedbu inspekcijskih nadzora i službenih kontrola neophodno je educirano, kvalificirano i iskusno osoblje te se stoga uz redovnu provedbu nadzora organiziraju i provode edukacije sanitarne inspekcije. Pozitivna epidemiološka situacija rezultirala je ponovnim održavanjem edukacija „u živo“ i aktiviranjem Europskog programa BTSF- edukacija koje su tijekom pandemije bile zamijenjene on-line radionicama. Ponovna mogućnost održavanja takvih radionica i edukacija dodatno doprinosi bržoj i razmjernijoj informaciji na nacionalno razini ali i sa kolegama na razini Europske unije, a samim time u konačnici i učinkovitijim edukacijama. Dio planiranih edukacija zbog intenziteta provedbe inspekcijskih nadzora tijekom turističke predsezona i sezone prolongirane su III. i IV. kvartal.

Mjera 15. Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom

Službe nadzora u sastavu Sektora za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, u polugodišnjem razdoblju 2022. godine mjeru održavanja propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom ostvaruju predviđenom dinamikom. Služba nadzora u području rudarstva u provedbi inspekcijskih nadzora u nadležnosti rudarskih inspektora od ciljanje vrijednosti od 400 (100%) inspekcijska nadzora rudarskih inspektora u 2022. godine u polugodišnjem razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine ostvarila je 217 inspekcijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 54% ciljanje vrijednosti za 2022. godinu.

Služba nadzora u području energetike u provedbi inspekcijskih nadzora u nadležnosti energetske inspekcije od ciljanje vrijednosti od 520 (100%) inspekcijska nadzora energetske inspekcije u 2022. godine u polugodišnjem razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine ostvarila je 297 inspekcijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 57% ciljanje vrijednosti za 2022. godinu. Energetska inspekcija je u izvještajnom razdoblju izvršila u zadanim rokovima i sve planirane inspekcijske nadzore vezane na ostvarivanje Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini te su na temelju provedenih inspekcijskih nadzora ostvareni odlični rezultati u razmijeni znanja i provedbi mjera zaštite od požara na trasama vodova i pripadajućim elektroenergetskim građevinama na priobalnom i otočnom području Republike Hrvatske.

Služba nadzora u području opreme pod tlakom u provedbi inspekcijskih nadzora u nadležnosti inspektora opreme pod tlakom od ciljanje vrijednosti od 480 (100%) inspekcijska nadzora inspektora opreme pod tlakom u 2022. godine u polugodišnjem razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine ostvarila je 161 inspekcijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 34% ciljanje vrijednosti za 2022. godinu.

Mjera 16. Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama

Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom sudjeluje u ostvarenju ove mjere realizacijom svojih aktivnosti razvidnih iz pet ključnih točaka postignuća u 2022. godini, od kojih su dvije ključne točke terminološki obuhvaćene ovim polugodišnjim izvješćem.

Tako su shodno zakonski propisanim obvezama svih tijela državne uprave, realizirani slijedeći akti: izrađeno je i objavljeno Godišnje izvješće o radu Državnog inspektorata za 2022. godinu, izrađeno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata razdoblje 2021.-2024. u 2021. godini i dostavljeno Koordinacijskom tijelu u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje sudjeluje u ostvarenju ove mjere kroz realizaciju ključnih točaka iz djelokruga rada pravnih poslova, te je tako u izvještajnom razdoblju velik dio vremena bio posvećen izradi novih izmjena i dopuna Zakona Državnom inspektoratu, koje su i dalje u tijeku shodno usvojenom terminološkom Planu zakonodavnih aktivnosti za 2022. Ostali pravni poslovi, koje uključuje i ključna točka 5. za pokazatelj rezultata ostvarenja zakonodavnih aktivnosti, odnosili su se na davanje mišljenja na

nacrte prijedloga zakona i drugih propisa iz djelokruga drugih tijela državne uprave, kao i poslove u vezi s provedbom zakona kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.

Trenutno je na web portalu e-Savjetovanje završeno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću sljedećih podzakonskih akta Državnog inspektorata: Pravilnika o službenoj odori, označavanju i korištenju označenih prijevoznih sredstava Državnog inspektorata, Pravilnika o načinu evidentiranja i vođenju registra subjekata i pripadajućih objekata u poslovanju s hranom iz nadležnosti sanitarne inspekcije Državnog inspektorata, Pravilnika o službenom certificiranju pošiljaka za izvoz u treće zemlje, Pravilnika o pristojbama i naknadama za financiranje provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika inspektora Državnog inspektorata.

Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor sudjeluje u ostvarenju mjere zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranje i upravljanje promjenama kroz dvije točke ostvarenja, i to: izrada rješenja po prigovoru i provedba unutarnjih nadzora po zaprimljenim predstavkama. U prvih je šest mjeseci 2022. godine zaprimljeno 13 prigovora stranaka podnesenih temeljem čl.122. Zakona o općem upravnom postupku. U najvećem broju slučajeva se prigovaralo na obavijesti tržišne inspekcije što odgovara prosjeku iz 2021.g. Ukupno je u 1 prigovoru izrađen nacrt rješenja kojim se prigovor prihvaća, dok je u svim ostalim slučajevima prigovor odbijen ili odbačen. Izrazito nizak postotak prihvaćenih prigovora direktno kolerira sa visokom razinom pravilnosti postupanja inspektora u konkretnim inspeksijskim nadzorima. U izvještajnom periodu je zaprimljeno 10 predstavki građana / drugih subjekata te je po obavljenim unutarnjim nadzorima u ukupno 6 nadzora utvrđena nepravilnost. Sektor je temeljem utvrđenih nepravilnosti predlagao čelniku tijela pokretanje postupka zbog teških povreda službene dužnosti, podnošenje kaznenih prijave te donošenje rješenja o privremenom udaljenju iz službe.

Zaključno, donošenjem rješenja po prigovorima te pisanim obavještavanjem podnositelja predstavki Državni inspektorat kao tijelo državne uprave aktivno sudjeluje u ostvarenju cilja – učinkovite, transparentne i otporne države. Građanin kojemu je rješenjem glavnog državnog inspektora jasno obrazloženo iz kojih razloga i temeljem kojih propisa je njegov prigovor prihvaćen ili odbijen - na vrlo jasan način doživljava Državni inspektorat kao učinkovito i transparentno tijelo državne uprave.

Mjera 17. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje je u veljači 2022. godine objavio javni natječaj za prijam u državnu službu kojim je raspisano ukupno 50 izvršitelja na 42 radna mjesta. Po navedenom natječaju zaposleno je 36 novih službenika.

Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima ostvaruje se i kroz četiri točke ostvarenja Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, i to provedenim planiranim kontrolno-instruktivni nadzorima, obavljenim zastupanjima pred upravnim sudovima i provedenim planiranim instrukcijama i edukacijama inspektora. Izrađenim planom predviđen je broj kontrolno-instruktivnih nadzora, a u pogledu unutarnjih nadzora isti se odrađuju dijelom po predstavkama, a dijelom temeljem Plana provjere prisutnosti alkohola u organizmu službenika Državnog inspektorata za 2022. godinu ukupno je provedeno 15 kontrolno-instruktivna nadzora različitih

inspekcija iz sastava Državnog inspektorata i iz različitih područnih ureda. Sektor je u izvještajnom razdoblju obavio ukupno 15 zastupanja pred upravnim sudovima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. U svim navedenim zastupanjima donesene su prvostupajnske presude (nepravomoćne) kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja protiv Državnog inspektorata kao tuženika. Instrukcije i edukacije inspektora provode se kontinuirano i to kako unutar kontrolno-instruktivnih nadzora tako i donošenjem rješenja po prigovorima kao i usmenim svakodnevnim instrukcijama.

Prema provedbenom planu te sukladno propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, provedena su planirana osposobljavanja, provjere zdravstvene sposobnosti, izrađen je prijedlog Pravilnika o zaštiti od požara, prijedlog Odluke o zaštiti nepušača te više uputa iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, uz naglasak kako je zaštita na radu sastavni dio radnog procesa te je važna za očuvanje ljudskih resursa čime se postiže uspješnosti i snaga svake organizacije.

Zajedničkim promišljanjem i djelovanjem u novim izazovima uzrokovanim zdravstvenom pandemijom - zasigurno su doprinijeli manjim brojem prijava profesionalnih bolesti državnih službenika i namještenika oboljelih od COVID-19 korona virusa.

Naime, u koordinaciji s ravnateljstvom civilne zaštite, svim državnim službenicima i namještenicima osigurani su dezinficijensi, adekvatna osobna zaštitna oprema, izrađene su upute o obvezama i ponašanju za vrijeme trajanja pandemije te boravka u poslovnim prostorima koje koristi Državni inspektorat, što je zasigurno doprinijelo postizanju sigurne radne atmosfere.

Mjera 18. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga

Sektor za proračun i računovodstvene poslove, čije su aktivnosti planirane Godišnjim planom rada Sektora za proračun i računovodstvene poslove Državnog inspektorata za 2022. godinu, u izvještajnom razdoblju je: izradio i u zakonski propisanim rokovima predao sva financijska izvješća za prvi kvartal 2022. godine i polugodišnja izvješća za 2022. godinu, te Izjavu o fiskalnoj odgovornosti koja je u cijelosti popunjena i izvršena sukladno rokovima predaje.

Nadalje, ustrojstveno i Provedbenim programom definirane aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom uredno su izvršene su i realizirane sukladno zakonski propisanim rokovima, što je razvidno iz ključnih točaka kako slijedi: izrađen je i objavljen Plan nabave Državnog inspektorata za 2022. godinu, donesen je i objavljen Registra ugovora, izrađena su statistička izvješća vezano za praćenje provedbe postupaka nabave, a sukladno Planu nabave - sklopljeni su sporazumi i ugovori o zakupu, uporabi i korištenju poslovnih prostora, ažurirane su evidencije poslovnih prostora, upravljano je službenim vozilima za obavljanje svoje djelatnosti u skladu s internim procesima Državnog inspektorata, te je upravljano rizicima u skladu s donesenom Strategijom upravljanja rizicima u Državnom inspektoratu.

Sve ostale aktivnosti vezane za proces nabave, upravljanja imovinom i upravljanja rizicima koje su planirane do kraja 2022. godine, realizirat će se u skladu sa zakonskim rokovima.

Sektor za informatiku je u izvještajnom razdoblju uredno ostvario sve svoje planirane aktivnosti što je razvidno iz definiranih ključnih točaka, odnosno: uspostavljena su aplikativna rješenja koja su naslijeđena od pravnih prednika Državnog inspektorata (osam ministarstva) na DIRH CDU ICT infrastrukturi, pružana je informatička podrška u radu svim korisnicima te je provedeno uredno održavanje informacijskog sustava Državnog inspektorata.

Osim navedenog kroz planirane ključne točke ostvarenja, uspostavljeno je i jedinstveno aplikativno rješenje za uredsko poslovanje i digitalnu arhivu koje je usklađeno sa zakonodavnim okvirom uredskog poslovanja. Tako su svi postojeći podaci i predmeti uredskog poslovanja državnih službenika u digitalnom obliku, koje je Državni inspektorat naslijedio 2019. od osam ministarstva, migrirani u navedeni jedinstven aplikativan sustav za uredsko poslovanje i digitalnu arhivu.

U prvih šest mjeseci 2022. unutarnja revizija izradila je dva revizorska izvješća i dva praćenja provedbe preporuka, odnosno obavljene su četiri aktivnosti iz područja provedbe unutarnjih revizija; unutarnja revizija iz područja upravljanja imovinom (konačno izvješće - ožujak 2022.), unutarnja revizija iz područja provedbe inspeksijskog nadzora iz djelokruga rada turističke inspekcije (nacrt izvješća – lipanj 2022.), praćenje provedbe preporuka iz Revizije procesa verifikacije rada inspektora u području sigurnosti hrane (provedba preporuka završena) te praćenje provedbe preporuka iz Revizije procesa kontrole pošiljaka biljnih proizvoda koji se uvoze u područje EU.

Osim aktivnosti vezane za provođenje unutarnjih revizija izrađeno je i Mišljenje unutarnje revizije u sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 5.) te Izvješće o učincima preporuka unutarnjih revizija provedenih u 2021. godini, a do kraja 2022. godine planirano je provesti još tri revizije i jednu provjeru provedbe preporuka.

Ključne točke ostvarenja mjera koje se odnose na Sektor za drugostupanjski upravni postupak tijekom promatranog razdoblja (1. siječnja 2022. – 30. lipnja 2022.), a koje su utvrđene u Provedbenom programu za 2022. godinu, provode se u skladu s predviđenom dinamikom provedbe.

Nastavno tome, pokazatelj rezultata mjere (broj odbijenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi %), čija je ciljana vrijednost za 2022. godinu 75%, u promatranom razdoblju iznosi 73,63%.

Prema Nacionalnom programu reformi, ključne točke ostvarenja mjera Sektora za drugostupanjski upravni postupak u Provedbenom programu za 2022. godinu, ulaze u kategoriju „ostale mjere“, iste su ostvarene, te se kontinuirano provode u svrhu ostvarenja CSR 2.b / SDG 16.

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Pristupajući propisanom modelu strateškog planiranja u tijelima javne uprave i izradom prvog kratkoročnog akata strateškog planiranja - provedbenog programa u 2021. godini, sukladno svom djelokrugu rada razvidnom iz članka 3. Zakona o Državnom inspektoratu (NN, br. 115/2018, 117/2021) i donesenom Programu Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024., Državni inspektorat svojim djelovanjem doprinosi ostvarenju sljedećih pet ciljeva Vlade Republike Hrvatske:

- CILJ 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost
- CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje
- CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskougljična energetska tranzicija
- CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja
- CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država.

Najvažniji rezultati ostvareni provedbom mjera Provedbenog programa Državnog inspektorata u izvještajnom razdoblju istaknuti su kako slijedi:

CILJ 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost

Provedbom mjere iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za nadzor radnih odnosa i Sektor za praćenje i unaprjeđenje rada Državnog inspektorata.

Otkrivanjem i suzbijanjem nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu inspekcija rada kroz provedbu sustavnih i koordiniranih inspeksijskih nadzora pridonosi ostvarivanju programskog cilja Vlade Republike Hrvatske – „Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost“.

Poseban doprinos u provedbi ciljeva Programa Vlade bio je usmjeren na sprječavanje neprijavljenog rada (tzv. „rada na crno“) obavljanjem inspeksijskih nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, čime se utjecalo na smanjenje broja nezakonito zaposlenih, kao i na osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada uz maksimalnu zaštitu radnika i poduzetnika.

Zaštita na radu sastavni je dio radnog procesa i važna je za očuvanje ljudskih resursa te postizanje uspješnosti i snage svake organizacije. Odgovoran odnos i ulaganje u zaštitu na radu i razvoj, kao i razvoj kulture prevencije rizika na mjestima rada, pridonosi dobrobiti radnika, poslodavaca i društva u cjelini. Dulji ostanak radnika u svijetu rada te što manji broj prijevremenih invalidskih mirovina pridonosi i stabilnosti mirovinskog sustava. Stoga je trajno poboljšavanje sigurnosti i zaštite zdravlja na mjestima rada važno kako bi se smanjio broj ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i gospodarskih gubitaka (zbog ozljeda, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom).

CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje

Provedbom mjere iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za nadzor trgovine i zaštite potrošača.

Obavljanjem inspeksijskih nadzora i drugih poslova tržišne inspekcije u području trgovine, usluga i zaštite potrošača jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju poslovnog

okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa trgovaca prema potrošačima, pa time i zaštita ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti potrošača pri kupnji i korištenju neprehrambenih (tehničkih) proizvoda. Naime, u području kontrole sigurnosti proizvoda značajnu ulogu imaju tijela nadzora nad tržištem, čija zadaća podrazumijeva onemogućavanje stavljanja na tržište i/ili raspolaganje na tržištu Republike Hrvatske proizvoda koji mogu ugroziti zdravlje ili sigurnost potrošača. Isto tako, kako štetne posljedice za potrošače tako i za poduzetnike predstavlja neregistrirano obavljanje trgovine i pružanje usluga, svrha provedbe inspekcijskih nadzora tržišne inspekcije je i suzbijanje neregistriranog obavljanja navedenih djelatnosti čime se ujedno doprinosi pozitivnom poslovnom okruženju i gospodarskom oporavku. U cilju daljnjeg jačanja zaštite potrošača, te legaliteta obavljanja trgovine, i uslužnih djelatnosti, tržišna inspekcija kontinuirano nastavlja s provedbom sustavnih inspekcijskih nadzora radi povećanja pravilne primjene propisa od strane nadziranih osoba u području trgovine, usluga, zaštite ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti neprehrambenih proizvoda.

CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskouglična energetska tranzicija

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane, Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, Sektor za nadzor šumarstva i lovstva, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite okoliša i vodopravna inspekcija) Državnog inspektorata.

Doprinos u provedbi Cilja 3.1. iz Programa Vlade RH u dijelu veterinarske inspekcije usmjeren je na uspostavu sustava financiranja službenih kontrola, upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, upravljanjem i organizacijom RASFF sustava, osiguravanjem pravilnog korištenja TRACES NT sustava u prometu životinja i roba kod uvoza u Republiku Hrvatsku kao i prometa životinja između država članica EU. Provođenjem Planova službenih kontrola kao i neplaniranih nadzora osigurano je provođenje propisanih preventivnih mjera u sustavu sigurnosti hrane u svim fazama proizvodnje i prometa. U suradnji s drugim tijelima državne uprave trajno se pridonosi i zalaže za ostvarivanje učinkovite zaštite potrošača kroz plasiranje sigurnih proizvoda na tržište kako Republike Hrvatske tako i Europske unije. Usporedbom s prošlogodišnjim razdobljem uočen je kontinuitet u postupanju veterinarske inspekcije, a izradom dokumentiranih procedura povećana je kvaliteta provedbe nadzora i jednoobraznost u postupanju i donošenju adekvatnih mjera. Ispunjenje ciljeva javnih politika u ovom sektoru kao i postizanje planiranog broja nadzora može se ostvariti osiguravanjem optimalnog broja veterinarskih inspektora koji će kontinuiranim nadzorima omogućiti sigurnost potrošača i održavanje zdravlja životinja što doprinosi povećanju konkurentnosti na tržištu.

Obavljanje inspekcijskih nadzora i drugih poslova poljoprivredne inspekcije u području poljoprivrede, stočarstva, kvalitete hrane i vinarstva doprinosi pozitivnom utjecaju primjene mjera na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede, a što se očituje kroz izravno smanjenje emisija metana i didušikovih spojeva.

Mjere korištene za ostvarivanje navedenih ciljeva samodostatnosti u hrani i niskouglične energetske tranzicije uključuju promjenu u ishrani goveda i svinja te sastavu hrane za životinje, anaerobnu digestiju (silaze i obnovljive ligno-celulozne sirovine, organskih nusproizvoda

prehrambene industrije i klaonica, biorazgradive frakcije čvrstog komunalnog otpada te mikrobne biomase).

Nadalje, navedenim ciljevima doprinosi se i proizvodnjom bioplina za proizvodnju električne i toplinske energije i goriva za motore s unutarnjim izgaranjem, unapređenjem objekata ili nastambi kao i sustavom gospodarenja gnojivom, unapređenjem aplikacije gnojiva, izgradnjom hidromelioracijskih zahvata, poticanjem razvoja „precizne poljoprivrede“ koja se temelji na razvijenim GIS i GPS tehnologijama te uvođenjem novih kultivara, sorti i vrsta u proizvodnju hrane.

U sprječavanju unošenja u Republiku Hrvatsku, odnosno Europsku uniju, karantenskih i drugih posebno opasnih ili potencijalno opasnih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te njihova širenja na području Republike Hrvatske vrlo važnu ulogu ima učinkovita provedba inspeksijskog nadzora bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta pri njihovom unosu (uvozu) na područje Republike Hrvatske iz trećih zemalja, provožu preko Republike Hrvatske te njihovu premještanju na području Republike Hrvatske, uključujući izricanje propisanih fitosanitarnih mjera u slučajevima kad se utvrdi neusklađenost s fitosanitarnim zahtjevima propisanim izravno primjenjivim i drugim pravnim aktima Europske unije te nacionalnim propisima u području biljnog zdravstva. Uz obavljanje više vrsta službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u biljnom zdravstvu, osobito je važno izvršenje spomenutih fitosanitarnih mjera, u čemu je ključ djelotvornosti nadležne inspekcije.

Mjerom »Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem« fitosanitarna inspekcija pridonosi ostvarenju cilja Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., konkretno, cilja br. 3.1. »Samodostatnost u hrani i niskouglična energetska tranzicija«.

Doprinos zelenoj tranziciji očituje se u očuvanju poljoprivredne proizvodnje, šuma i okoliša od karantenskih i drugih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode. Spomenuto se postiže najvećim dijelom preventivnim mjerama, a u slučaju već prisutnih štetnih organizama njihovim učinkovitim suzbijanjem, s krajnjim ciljem njihova iskorjenjivanja. Time se u osnovi postižu gospodarski i ekološki učinci, a konačnici i financijski. Sa svakom izrečenom i izvršenom fitosanitarnom mjerom izbjegava se, među ostalim, ili reducira i potencijalna uporaba sredstava za zaštitu bilja, čime se cjelokupan okoliš, kako prirodni tako i antropogeni, rasterećuje od štetnih i nepoželjnih kemikalija, koje na brojne načine izravno ili neizravno štetno utječu na ljude te cjelokupan živi svijet i životno okruženje.

Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu kroz provedbu kontinuiranih, sustavnih i koordiniranih inspeksijskih nadzora u području šumarstva u suradnji s drugim tijelima državne uprave trajno pridonosi i zalaže se za ostvarivanje državne strategije potrajnog i održivog gospodarenja šuma u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li državno ili privatno vlasništvo. Isto tako u području lovstva kroz provedbu kontinuiranih nadzora gospodarenja populacijama divljači i njihovim staništima trajno se unapređuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i biološka raznolikost.

Usporedbom s prošlogodišnjim razdobljem uočljiv je kontinuitet postupanja šumarske i lovne inspekcije, stoga treba očekivati postizanje planiranog broja nadzora, a kakvoća provedbe

nadzora će ostati na dosadašnjoj razini. Isto tako šumarska i lovna inspekcija će kroz zajedničke nadzore s drugim inspekcijama Državnog inspektorata i zajedničkim akcijama s policijom u određenom segmentu pridonijeti svakako i očuvanju i poboljšanju bioraznolikosti te održivom upravljanju ekosustavima, prirodnim dobrima i bioraznolikošću.

Učinkovitim i pravovremenim obavljanjem inspeksijskih nadzora u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, inspektori zaštite okoliša uz primjenu proaktivnog pristupa ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti, doprinose smanjivanju emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj te tako djeluju na poboljšanje kvalitete zraka i ublažavanje klimatskih promjena, što doprinosi zelenoj tranziciji.

Primjenom učinkovitog, proaktivnog pristupa i pravovremenim obavljanjem inspeksijskih nadzora u području gospodarenja otpadom ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti inspektori zaštite okoliša doprinose smanjivanju nastanka otpada, povećanju recikliranja otpada i smanjivanju odlaganja otpada, te tako doprinose zelenoj tranziciji.

Prema rezultatima vodopravne inspekcije u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine razvidno je da su postignuti ciljevi i aktivnosti mjere 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda sukladno Godišnjem planu rada Državnog inspektorata za 2022. godinu. Provedbom učinkovitih inspeksijskih nadzora vodopravne inspekcije, koordiniranih nadzora te zajedničkih akcija u kojima ista sudjeluje doprinosi podizanju svijesti i odgovornosti nadziranih pravnih i fizičkih osoba u primjeni propisa iz područja vodnoga gospodarstva. Brzo i učinkovito djelovanje vodopravne inspekcije u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda rezultiralo je očuvanjem voda, vodnog režima i vodnog okoliša. Provedbom inspeksijskih nadzora nad isporučiteljima vodnih usluga unutar Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini provjerena je ispravnost sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara što je od velikog značaja za zaštitu od požara u Republici Hrvatskoj. Za uspješnije i učinkovitije obavljanje Provedbenog programa neophodno je jačanje ljudskih potencijala, te usavršavanje postojećih u području vodopravne inspekcije.

CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi: Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite prirode), Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu i Sektor za nadzor građenja Državnog inspektorata.

Inspeksijskim nadzorima u području zaštite prirode smanjuju se direktni pritisci na prirodu i potiče održivo korištenje prirodnih dobara. Održivost razvoja i očuvanje zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske pospješiti će se provođenjem učinkovitih inspeksijskih nadzora inspektora zaštite prirode.

Obavljanjem inspeksijskih nadzora i drugih poslova turističke inspekcije u području ugostiteljstva, pružanju usluga u turizmu i turističke pristojbe, jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa ugostitelja i turističkih djelatnika, a time i zaštita gostiju i turista pri korištenju ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu.

Isto tako, obavljanjem inspekcijskih nadzora nad poslovanjem ugostitelja i pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost pozicioniranja Hrvatske među vodeće turističke zemlje svijeta.

Osim toga, turistički inspektori svojim djelovanjem pridonose suzbijanju nelojalne konkurencije, a koja je, između ostalog, na tržištu prisutna zbog neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu.

Građevinska inspekcija provedbom mjere utječe na stanje u prostoru na razini cijele Hrvatske, posebno obavljanjem nadzora građenja u zaštićenim i izvan-građevinskim područjima te pridonosi cilju 4.2. Očuvanost identiteta prostora određenog Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/2017). Bitno je pri tom naglasiti da javne politike urbanog razvoja i prostornog planiranja vrednuju zaštićeni prostor kao jedan od najvažnijih resursa države, čije očuvanje od devastacije prouzročene nezakonitim građenjem ima veliki značaj za društvo u cjelini.

Osim navedenog, poslovima uklanjanja potresima uništenih zgrada, doprinosi se provedbi mjera Plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) odnosno djelotvornijim procesima obnove, rekonstrukcije i revitalizacije potresom pogođenih područja.

CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor sanitarne inspekcije, Sektor za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje, Sektor za proračun i računovodstvene poslove, Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom, Sektor za informatiku, Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, Sektor za drugostupanjski upravni postupak te Samostalna služba za unutarnju reviziju Državnog inspektorata.

Redovitom provedbom inspekcijskih nadzora na temelju procjene rizika i drugih poslova sanitarne inspekcije u području: sigurnosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe i vode za ljudsku potrošnju, stavljanja na tržište kemikalija i biocida, zaštite od buke i zračenja, te zaštite pučanstva od zaraznih bolesti jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi poslovanju u okruženju koje osigurava slobodu kretanja robe uz visoku razinu zaštite zdravlja potrošača, a aktivnostima Državnog inspektorata u sustavima žurnog uzbunjivanja RASFF – za hrani i RAPEX za predmete opće uporabe značajno se pridonosi transparentnosti u provedbi redovnih aktivnosti.

Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, moguće je učinkovitim provođenjem inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom s ciljem dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih odredbi u području istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, elektroenergetike, naftnog rudarstva, toplinarstva i plinarstva i području kojim se uređuje uporaba opreme pod tlakom, uz osiguravanje optimalnog broja inspektora.

Sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti za 2022. godinu, u četvrtom kvartalu o.g. se očekuje stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, koji će doprinijeti boljoj i efikasnijoj učinkovitosti rada Državnog inspektorata.

Aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom u sastavu su tri potporne mjere iz Provedbenog programa: „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“, „Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama“ i „Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima“, čijom se urednom realizacijom zakonodavno propisanih obveza Državnog inspektorata (kao tijela državne uprave – državne upravne organizacije) nedvojbeno doprinosi učinkovitosti poslovnih procesa, transparentnosti rada javne uprave (objavom planova i izvješća o radu i provedbi) i otpornosti na sve vanjske i unutarnje rizike poslovanja (kroz strateško upravljanje rizicima).

Multidisciplinarno djelovanje, postupanje u skladu s provedbenim propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara te odgovornim odnosom državnih službenika i namještenika prilikom obavljanja poslova uz pridržavanje propisanih mjera zaštite na radu i zaštite od požara kao i aktivnim sudjelovanjem državnih službenika i namještenika u provođenju edukacija i osposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara rezultira sprječavanjem ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom. Nadalje, kontinuirano ulaganje u zaštitu na radu i zaštitu od požara te prilagođavanje novim tehnologijama zaštite na radu i zaštite od požara, kao sastavni dio radnog procesa doprinosi sigurnijem i zdravijem radnom okruženju.

Shodno novinama u uredskom poslovanju koje propisuje Uredba o uredskom poslovanju („Narodne novine“, br. 75/21) Sektor za informatiku je pristupio izmjeni sustava uredskog poslovanja Državnog inspektorata prema novim pravilima uredskog poslovanja.

S obzirom na Uredbom propisani rok realizacije, najkasnije do 1. siječnja 2023. godine, u tijeku je implementacija funkcionalnosti ePotpis, ePečat i razmjena podataka za ZUP IT kroz testno okruženje, i to u skladu sa zadanim Tehničkim specifikacijama informacijskog elektroničkog sustava uredskog poslovanja.

Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor sudjeluje u ostvarenju ovog cilja kroz provedbu dvije mjere: mjera 16. - Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama i mjere 17. – Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima. Relativno nizak postotak utvrđenih većih nepravilnosti u provedenim kontrolno-instruktivnim nadzorima pokazuje napredak u zakonitosti postupanja inspektora u provođenju inspekcijskog postupka. Izrazito uspješan rezultat zastupanja pred upravnim sudovima je zajednički rezultat ispravnog postupanja inspektora, Sektora za drugostupanjski upravni postupak i Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor. Sektor provodi instrukcije / edukacije inspektorima u pojedinačnim pitanjima pravilne primjene prekršajnog i upravnog postupka. Uočeno je, a što je rezultat rada ovog Sektora u 2021.g. da je u prvih šest mjeseci 2022.g. značajno porasla razina postupanja inspektora u postupku kontrole izvršenja rješenja i nastavno provođenja izvršnog postupka. Slijedom navedenog, razvidno je kako su ove aktivnosti Sektora od iznimne važnosti u kontinuiranom zajedničkom pristupu ostvarenja cilja, odnosno, jačanju učinkovite, transparentne i otporne države.

Obavljanjem financijsko-knjigovodstvenih i drugih poslova Sektora za proračun i računovodstvene poslove obavlja se uredna provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa. Navedenim se jača povjerenje građana i javnost kroz financijsko-knjigovodstvene podatke upoznaje o poslovanju Državnog inspektorata.

Sektor za drugostupanjski upravni postupak sudjeluje u ostvarenju ovog cilja kroz provedbu mjere 18: Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga. Kontinuirano ostvarenje cilja provodi se odlučivanjem (rješavanjem) o žalbama protiv upravnih akata inspektora Državnog inspektorata, davanja pravovremenih odgovora na tužbe povodom pokrenutih upravnih sporova protiv rješenja Sektora, davanja odgovora na žalbe protiv presuda upravnih sudova te pravovremenog izjavljivanja redovitih i izvanrednih pravnih lijekova protiv presuda upravnih sudova. Dakle, kroz rad Sektora građanima (partnerima i korisnicima usluga) jamči se njihovo ustavno pravo na načelo traženja istine.

Unutarnja revizija kao neovisna aktivnost koja procjenjuje sustav unutarnjih kontrola u Državnom inspektoratu, omogućuje neovisno i objektivno stručno mišljenje te daje savjete za unapređenje poslovanja tijela državne uprave, što svakako doprinosi sigurnosti odgovorne osobe institucije da je provedba upravljačkih i kontrolnih mehanizama odgovarajuća, ekonomična i dosljedna u odnosu na općepriznate standarde i nacionalno zakonodavstvo.

Kvalitetnim i neovisnim obavljanjem poslova unutarnje revizije pruža se objektivna i stručna potpora ostvarenju misije Državnog inspektorata kroz davanje preporuka za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, što svakako doprinosi u jačanju učinkovitosti rada Državnog inspektorata, odnosno posljedično i učinkovitosti rada državne uprave.

4. Prilog

U prilogu se daje tablični prikaz Polugodišnjeg izvješća o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.-2024. za 2022. godinu u xlsx. formatu.

GLAVNI DRŽAVNI INSPEKTOR

dr. sc. Andrija Mikulić